

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj 58 0 K 159000 18 Kžž
Sarajevo, 21.11.2018. godine

Trećestepeno vijeće Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Zlotrg Nidžare kao predsjednice vijeća, Radošević Sonje i Begić Jasmine kao članova vijeća, uz sudjelovanje Šeta Mevlide kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog B. R. zbog krivičnog djela Prikrivanje iz člana 300. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbama kantonalnog tužitelja iz Mostara i braniteljice optuženog B. R., advokata H. M. iz M., izjavljenim protiv presude Županijskog/Kantonalnog suda u Mostaru broj 58 K 159000 17 Kžk od 05.02.2018. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 21.11.2018. godine, u prisutnosti federalne tužiteljice V. F., optuženog B. R., a u odsustvu uredno obavještene braniteljice optuženog advokata H. M. iz M., donijelo je

R J E Š E N J E

Djelimično se uvažava žalba braniteljice optuženog B. R., pa se presuda Županijskog/Kantonalnog suda u Mostaru broj 58 K 159000 17 Kžk od 05.02.2018. godine ukida i predmet vraća drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

O B R A Z L O Ž E N J E

Presudom Županijskog/Kantonalnog suda u Mostaru broj 58 K 159000 17 Kžk od 05.02.2018. godine, koja je donijeta nakon što je taj sud kao drugostepeni sud rješenjem broj 58 0 K 159000 17 Kž 2 od 29.05.2017. godine, ukinuo presudu Općinskog suda u Mostaru broj 58 0 K 159000 15 K2 od 27.01.2017. godine i odredio u tom predmetu održavanje pretresa pred tim sudom kao drugostepenim sudom, oglašen je krivim B. R. za krivično djelo Prikrivanje iz člana 300. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH), pa je primjenom navedenog zakonskog propisa, kao i primjenom odredaba iz članova 41., 42. i 49. KZ FBiH osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci. Istom presudom na osnovu člana 212. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), oštećeni „I.“ d.o.o. M. i „R.I.“ d.o.o. R. R. M., su upućeni da imovinskopravni zahtjev ostvaruju u parničnom postupku. Na osnovu člana 202. stav 1. ZKP FBiH, optuženi je obavezan platiti troškove krivičnog postupka – sudskog paušala u iznosu od 100.00 KM, u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.

Protiv navedene presude žalbu je izjavio kantonalni tužitelj iz M. zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji, sa prijedlogom da se žalba uvaži i optuženom B. R. izrekne kazna zatvora u dužem vremenskom trajanju.

Također, protiv navedene presude žalbu je izjavila i braniteljica optuženog B. R., advokat H. M. iz M. zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o krivičnopravnoj sankciji, sa prijedlogom da se žalba uvaži i pobijana presuda preinači na način da se optuženi B. R. oslobodi od optužbe, ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

Federalni tužitelj je podneskom broj T07 0 KTŽKŽ 0010165 18 od 12.03.2018. godine, predložio da se žalba kantonalnog tužitelja iz M. uvaži i preinači pobijana presuda u pogledu odluke o kazni, na način da se optuženom B. R. izrekne kazna zatvora u dužem vremenskom trajanju, a da se žalba braniteljice ovog optuženog odbije kao neosnovana. Kod navoda i prijedloga iz tog podneska, federalna tužiteljica je ostala i na sjednici vijeća ovog suda održanoj u smislu člana 319. stav 3. ZKP FBiH. Na istoj sjednici, optuženi B. R. je izjavio da je saglasan da se sjednica vijeća održi bez prisustva njegove braniteljice, advokata H. M. iz M., koja je o sjednici vijeća uredno obavještena, i da ostaje kod osnova, navoda i prijedloga iz žalbe koju je podnijela njegova braniteljica protiv pobijane presude.

Ovaj sud je na osnovu člana 321. ZKP FBiH ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda braniteljice optuženog, kao i po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženog povrijeđen krivični zakon, pa je odlučio kao u izreci, iz sljedećih razloga:

Pobijajući presudu drugostepenog suda zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH, braniteljica optuženog u žalbi navodi da P. M. nije mogla biti svjedok prilikom pretresa koji je izvršen u kući i pomoćnim objektima optuženog (tada osumnjičenog) B. R., od strane policijskih službenika, pošto je ista u to vrijeme bila vanbračna supruga tada osumnjičenog B. R., i da su ovu svjedokinju policijski službenici zatekli u njegovoj kući. Zbog navedene okolnosti, po mišljenju braniteljice optuženog, taj zapisnik o pretresu OKP PU M. broj 02-02/5-2-01/15 od 21.01.2015. godine, je nezakonit dokaz. Pored toga nezakonitost ovog dokaza, braniteljica optuženog pobija i navodima da su svjedoci P. M. i P. S. samo formalno potpisali taj zapisnik jer nisu bili prisutni prilikom vršenja pretresa od strane ovlaštenih službenih lica.

Ovi žalbeni navodi braniteljice optuženog B. R. nisu osnovani.

Prema Porodičnom zakonu Federacije Bosne i Hercegovine (Sl. novine FBiH broj 35/2005, 41/2005, 31/2014) vanbračna zajednica nastaje nakon najmanje tri godine zajedničkog života ili kraće ako je u njoj rođeno dijete. Kako iz stanja spisa, a prije svega iz iskaza ove svjedokinje ne proizilazi da je ista živjela sa optuženim najmanje tri godine, ili da su imali zajedničko dijete u vrijeme vršenja pretresa, onda se ne mogu prihvatiti žalbeni navodi braniteljice optuženog da je ova svjedokinja u vrijeme vršenja pretresa imala status vanbračne supruge optuženog i da zbog toga nije mogla biti svjedok prilikom vršenja pretresa. Prema tome, okolnost što je P. M. bila svjedok prilikom vršenja pretresa ne čini samo radi toga taj dokaz nezakonitim, pa se nije mogo prihvatiti žalbeni navod

braniteljice da je samo uslijed toga učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH. Nadalje, prema razlozima datim u obrazloženju pobijane presude slijedi (strana 7. obrazloženja pobijane presude) da je sud utvrdio da su svjedoci P. M. i P. S. bili prisutni prilikom vršenja pretresa od strane ovlaštenih službenih lica i da nisu samo formalno potpisali zapisnik o pretresu. Navedeni razlozi se žalbom ne osporavaju, pa izneseni žalbeni navodi braniteljice optuženog u tom pravcu, ne mogu prihvatiti.

Kako iz potvrda o privremenom oduzimanju predmeta brojeva 02-02/5-2-16-1/15 od 21.01.2015. godine i 02-02/5-2-16-2/15 od 21.01.2015. godine slijedi da je u istim naveden pravni osnov oduzimanja predmeta, ne može se prihvatiti žalbeni navod braniteljice optuženog da je zbog toga što u potvrdama o privremenom oduzimanju predmeta brojeva 02-02/5-2-16-3/15 od 21.01.2015. godine, 02-02/5-2-16-4/15 od 21.01.2015. godine nije naveden pravni osnov učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH. Navedeno stoga, što potvrde o privremenom oduzimanju predmeta na koje braniteljica žalbom ukazuje po svojoj sadržini predstavljaju nastavak popisa privremeno oduzetih predmeta iz potvrda u kojima je naveden pravni osnov, obzirom da su sve sačinjene povodom izvršenog pretresa kuće optuženog i drugih pratećih prostorija po naredbi Općinskog suda u Mostaru broj 58 0 K 159000 14 Kpp od 29.12.2014. godine. Osim toga braniteljica u žalbi ne iznosi argumente zbog čega navedena okolnost čini taj dokaz nezakonitim u smislu odredbe člana 11. ZKP FBiH. Nije se mogao prihvatiti ni žalbeni navod braniteljice kojima se osporava zakonitost potvrda o privremenom oduzimanju predmeta brojeva 02-02/5-2-16-1/15 od 21.01.2015. godine i 02-02/5-2-16-2/15 od 21.01.2015. godine, navodima da pod rednim brojevima 4. i 5. ovih potvrda nije jasno vidljivo koji su predmeti privremeno oduzeti. Međutim, obzirom da braniteljica optuženog žalbom ne ukazuje zbog čega navedena okolnost čini nezakonitim navedene potvrde u smislu člana 11. ZKP FBiH, to ovaj sud nije bio u prilici ispitati takav žalbeni prigovor.

Kako iz obrazloženja pobijane presude (strana 8.) slijedi da je drugostepeni sud dao razloge o tome zbog čega nalazi da u konkretnom slučaju nije bilo obavezno otvaranje i pregled privremeno oduzetih predmeta, a koje razloge u cijelosti prihvata i ovaj sud, onda ne stoje žalbeni navodi braniteljice da je navedeno postupanje suprotno odredbi člana 85. ZKP FBiH i da je uslijed toga učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH.

Međutim, po nalaženju ovog suda, osnovanim se ukazuju žalbeni navodi braniteljice optuženog da je zbog toga što u naredbi o pretresu Općinskog suda u Mostaru broj 58 0 K 159000 14 Kpp od 29.12.2014. godine nije navedena svrha pretresanja, i što u zapisniku o izvršenom pretresu OKP PU Mostar broj 02-02/5-2-01/15 od 21.05.2015. godine, nisu navedeni tj. nisu opisani i popisani privremeno oduzeti predmeti, nego su samo navedeni brojevi potvrda o privremeno oduzetim predmetima, učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH, i da se na takvim dokazima ne može temeljiti pobijana presuda.

Prije svega, uvidom u navedene dokaze, ovaj sud nalazi da su tvrdnje braniteljice optuženog da u naredbi Općinskog suda u Mostaru broj 58 0 K 159000 14 Kpp od 29.12.2014. godine nije navedena svrha pretresa, a da u zapisniku o pretresanju nisu

unijeti i tačno opisani privremeno oduzeti predmeti, nego su samo navedeni brojevi potvrda o privremeno oduzetim predmetima, tačne. Stoga se ne može prihvatiti stav iz pobijane presude (strana 6. obrazloženja) da pomenuta naredba o pretresu sadrži sve ono što je propisano odredbom člana 72. ZKP FBiH, pa je ovakav navod drugostepenog suda proizvoljan. Kako je odredbom člana 76. stav 1. ZKP FBiH propisano da će se privremeno oduzeti samo oni predmeti koji su u vezi sa svrhom pretresanja, te kako u pomenutoj naredbi o pretresu nije navedena svrha pretresanja, a da suprotno članu 76. stav 1. ZKP FBiH u zapisniku o pretresanju nisu unijeti i tačno opisani privremeno oduzeti predmeti, osnovano se žalbom braniteljice optuženog ukazuje na nezakonitost tih dokaza. Naime, odredbom člana 11. stav 2. ZKP FBiH, je propisano da sud ne može zasnovati svoju odluku na dokazima pribavljenim povredama ljudskih prava i sloboda propisanih ustavom i međunarodnim ugovorima koje je Bosna i Hercegovina ratifikovala, niti na dokazima koji su pribavljeni bitnim povredama ovog zakona. U konkretnom slučaju, nenavođenjem svrhe pretresa u naredbi za pretres Općinskog suda u Mostaru broj 58 0 K 159000 14 Kpp od 29.12.2014. godine i nepopisivanjem privremeno oduzetih predmeta u zapisniku o pretresanju koji potpisuju i svjedoci koji su prisustovali pretresanju, učinjena je bitna tj. suštinska povreda ZKP FBiH, pa se na takvim dokazima nije mogla temeljiti pobijana presuda, na što osnovano braniteljica optuženog B. R. ukazuje. Iz navedenih razloga ne može se prihvatiti stav iz pobijane presude, da su privremeno oduzeti predmeti popisani u potvrdama o privremenom oduzimanju predmeta, jer navedene potvrde ne potpisuju svjedoci koji su prisustovali pretresu, čija je uloga da svojim prisustvom i potpisom potvrde da su oduzeti baš oni predmeti koji su opisani i popisani u zapisniku o pretresanju, što u konkretnom nije slučaj.

Budući da je iz navedenih razloga utvrđeno da je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka, to je ovaj sud na osnovu člana 330. stav 1. tačka a) ZKP FBiH, djelimičnim uvažavanjem žalbe braniteljice optuženog B. R., pobijanu presudu ukinuo i predmet vratio drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

Kako je pobijana presuda djelimičnim uvažavanjem žalbe braniteljice optuženog B. R. ukinuta zbog navedene bitne povrede odredaba krivičnog postupka, to se ovaj sud nije upuštao u ocjenu ostalih žalbenih prigovora braniteljice optuženog koji se odnose na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, kao ni u ocjenu žalbenih prigovora tužitelja koji se odnose na odluku o kazni.

U ponovnom postupku, prvostepeni sud će otkloniti nedostatke na koje je ukazano ovim rješenjem, ponoviti sve do sada provedene dokaze, izvesti i druge dokaze za kojima se ukaže potreba, pa će, nakon brižljive i savjesne ocjene svih relevantnih činjenica i dokaza, moći donijeti pravilnu i na zakonu osnovanu odluku.

Zapisničar
Šeta Mevlida,s.r.

Predsjednica vijeća
Zlotrg Nidžara,s.r.

